

Pierwsza konferencja Kół Naukowych Leśników Wydziałów Leśnych Krakowa, Poznania i Warszawy i jej rezultaty publikacyjne

Artur Obidziński

Abstrakt. Koła naukowe studentów Wydziałów Leśnych w Krakowie, Poznaniu i Warszawie współpracują od początków swego istnienia. Najnowszym tego wyrazem jest konferencja naukowa pod tytułem „Nasza nauka idzie w las...” zorganizowana przez KNL SGGW w październiku 2016 roku na terenie Leśnego Zakładu Doświadczalnego w Rogowie. Jej celem było poszerzenie wiedzy jej uczestników z zakresu leśnictwa i ochrony przyrody oraz zacieśnienie współpracy między studentami. Uczestniczyło w niej 50 studentów i kilkunastu nauczycieli akademickich oraz wygłoszone zostały 23 referaty. Większość przedstawionych referatów została opublikowana w postaci artykułów naukowych w specjalnym zeszycie SiM CEPL.

Słowa kluczowe: działalność studentów, badania naukowe, edukacja, publikacje

Abstract. Students' scientific associations of Forestry Departments of Krakow, Poznań and Warsaw have been cooperating since their beginnings. The latest expression of this is scientific conference titled "Our science goes into the forest..." organized by KNL WULS-SGGW in October 2016 at the Forest Experimental Station in Rogów. Its aim was to broaden the knowledge of its participants of forestry and nature protection and to strengthen cooperation between the students. It was attended by 50 students and over a dozen of academic teachers, as well 23 papers were delivered. Most of the presented papers have been published as scientific articles in a special issue of SiM CEPL.

Key words: students' activity, education, research, publications

Koła naukowe studentów Wydziałów Leśnych w Krakowie, Poznaniu i Warszawie od swych początków utrzymują ze sobą różnego rodzaju kontakty i współpracę. W ostatnich latach pojawiła się jednak wyraźnie większa inicjatywa, jaką są wspólne konferencje naukowe. Pierwsza Konferencja Kół Naukowych Leśników Wydziałów Leśnych Krakowa, Poznania i Warszawy, zainicjowana i zorganizowana przez KNL SGGW, odbyła się pod tytułem „Nasza nauka idzie w las...” w dniach 26-28 października 2016 roku w Rogowie. Jej celem było poszerzenie wiedzy studentów z zakresu leśnictwa wielofunkcyjnego i szeroko rozumianej ochrony przyrody oraz wymiana doświadczeń naukowych i zacieśnienie współpracy między studentami leśnictwa. Uczestniczyło w niej około 50 studentów i 10 opiekunów oraz przedstawiono na niej 23 referaty.

Konferencję rozpoczęły wystąpienia przedstawicieli Dziekanów Wydziałów Leśnych SGGW w Warszawie, UR w Krakowie, UP w Poznaniu oraz przedstawiciela Dyrekcji General-

nej Lasów Państwowych a także patronów medialnych: Dwutygodnika „Las Polski” i Miesięcznika „Brać Łowiecka”. Następnie opiekunowie poszczególnych kół przybliżyli ich działalność: krakowskiego – dr inż. W. Różański, poznańskiego – dr hab. J. Szaban i warszawskiego – dr inż. R. Tomusiak. W ramach pierwszej sesji tematycznej pt. Zoologia i łowiectwo, przedstawiono następujące referaty: Zmiany liczebności i pozyskania zwierząt łownych w Polsce (Z. Michalik i D. Kowalska, pod opieką dr. J. Sadowskiego – SGGW w Warszawie), Zimowy monitoring nietoperzy w wolnostojących obiektach Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego w latach 2013-2016 (M. Hoppe i A. Urbaniak, pod opieką dr. hab. W. Grzywińskiego – UP w Poznaniu) i Inwentaryzacja bobra europejskiego na terenie Krakowa (P. Mąsior i M. Tokarzewska, pod opieką dr. M. Wajdzika – UR w Kakowie). W ramach drugiej sesji tematycznej pt. Geomatyka, przybliżono zagadnienia: Wykorzystanie skanera ZEB1 oraz pasowania zdjęć w inwentaryzacji zieleni miejskiej (J. Kuzera, D. Kołodziej, P. Rysiak, M. Starzyk, K. Knapik, D. Kociel, M. Kępka, pod opieką dr. hab. P. Wężyka – UR), Inwentaryzacja drzew pomnikowych z wykorzystaniem wybranych technologii geomatycznych (M. Drozdowski, Ł. Śliwiński, M. Jasionowska, J. Sarzyński, pod opieką dr. Ł. Kwaśnego – SGGW) oraz Porównanie chmur punktów powstałych na drodze stereomatchingu zdjęć lotniczych i ALS pod kątem inwentaryzacji lasu (P. Rysiak, D. Kociel, G. Krok, M. Usień, D. Piel, pod opieką dr. P. Wężyka – UR). Po przerwie, w ramach trzeciej sesji pt. Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza: przedstawiono referaty omawiające: Występowanie wybranych obcych gatunków roślin w centralnej części Puszczy Białowieskiej (T. Jerczyński, K. Fyałkowska, M. Wroniewski, M. Piątkowski, pod opieką dr. A. Obidzińskiego – SGGW) oraz Wstępna waloryzacja przyrodnicza Lasów Sobiborskich, pod kątem ich kwalifikacji do sieci IBA oraz Natura 2000 (M. Woźniak, M. Grzębkowski, M. Belcik, Ł. Bożycki, M. Celej, T. Chodkiewicz, K. Kanclerska, O. Karpińska, M. Pawelec, K. Pietrasz, M. Prus, Andrzej Ł. Różycki, D. Sikora, W. Szewczuk, S. Tylkowski, P. Woźniak, K. Żołądek, temat realizowany przez wiele lat pod opieką nieżyjącego już dr. M. Kellera, obecnie kontynuowane pod opieką dr. B. Woźniaka – SGGW). W sesji tej ponadto przedstawiono referat pt. Historia łucznictwa i Sekcji Łuczniczej Koła Leśników w Poznaniu (M. Adamski – UP). W kolejnej sesji pt. Ochrona przyrody, przedstawiono prace: Związek geomorfologii z właściwościami gleb (A. Warczyk, M. Młynarczyk, pod opieką dr. hab. E. Błońskiej – UR), Nierynkowa wartość obszarów przyrodniczo cennych na przykładzie rezerwatu przyrody Skarpa Ursynowska (A. Kaczyńska, P. Tulwin, J. Feliński, R. Frąckowiak, pod opieką dr. A. Mandziuk – SGGW) i Martwe drewno żywego lasu na przykładzie rezerwatu Las Natoliński (M. Czech, M. Małysza, pod opieką dr. M. Orzechowskiego – SGGW). W ostatniej tego dnia sesji pt. Świat roślin przedstawiono: Wpływ sposobu redukcji grubości kory na dokładność określania miąższości świerka pospolitego w Górach Izerskich (J. Sulej, A. Giedrowicz, pod opieką dr. R. Tomusiaka – SGGW), Wybrane problemy użytkowania bezlistnych pędów borówki czernicy (A. Giedrowicz, J. Sulej, M. Jasionowska, Sz. Kopeć, T. Jerczyński, K. Ostromecki, pod opieką dr. hab. P. Staniszewskiego i dr. R. Tomusiaka – SGGW) oraz Cechy korony upraw i młodników z brzozą brodawkowatą (S. Brzyszkiewicz, A. Gasyńska, A. Jędrzejewski, D. Kostanek, M. Plaskacz, M. Waszczur, pod opieką mgr. W. Borzyszkowskiego – UP). Pierwszy dzień konferencji zamknął godzinny panel dyskusyjny, a zwieńczeniem całego dnia była wspólna kolacja i wieczór integracyjny. Następnego dnia w ramach porannej sesji Lasy a społeczeństwo, przedstawiono referaty pt.: Wybrane aspekty popularyzacji nauk leśnych realizowanej na Wydziale Leśnym SGGW (D. Broda, A. Giedrowicz, K. Koc, pod opieką mgr. A. Gasek – SGGW), Akademia Leśnego Odkrywcę –

innowacyjny program edukacji leśnej (K. Pawlicka, F. Przepióra, pod opieką dr M. Frączek – UR) i Problem zwalczania kornika drukarza w Puszczy Białowieskiej a nastroje społeczeństwa (A. Giedrowicz, D. Broda, pod opieką mgr A. Gasek – SGGW). W ramach ostatniej sesji pt. Historia i przyroda przedstawiono: Dzieje nauczania leśnictwa w Warszawie w latach 1816-1918 (R. Młynarczyk – SGGW), Bioróżnorodność mykobioty w okresie zimowym na terenie Pienińskiego Parku Narodowego (M. Gach, M. Barczyk, E. Siedlarzyk, M. Ziótek, pod opieką dr. J. Bodziarczyka – UR) i Uwarunkowania klimatyczne przyrostu radialnego drzew rosnących na stoku (W. Sabat, A. Sas, E. Racibor, pod opieką drów R. Tomusiaka i R. Wojtana – SGGW). Po zakończeniu prezentacji wręczono nagrody za najlepsze prezentacje z każdej sesji tematycznej. I tak nagrodzone zostały zespoły autorów pod przewodnictwem: M. Hoppe (UP), J. Kuzera (UR), T. Jerczyńskiego (SGGW), A. Warczyka (UR), J. Sulej (SGGW), K. Pawlickiej (UR), A. Giedrowicz (SGGW) i W. Sabat (SGGW). W podsumowaniu konferencji wszyscy uczestnicy podkreślali wysoki poziom merytoryczny przedstawionych badań, profesjonalizm prezentacji i zaangażowanie prelegentów a także wyrazili zadowolenie z uczestnictwa i przekonanie, że konferencje kół naukowych należy kontynuować w następnych latach.

Ryc. 1. Przewodniczący Koła Naukowego Leśników Wydziału Leśnego SGGW – Bartosz Potoczny rozpoczyna obrady (fot. R. Tomusiak)

Fig. 1. The chairmen of Forestry Students Association of Faculty of Forestry Warsaw University of Life Sciences – Bartosz Potoczny starts the debate

Od tego czasu odbyła się już druga konferencja z tej serii, zorganizowana w Gołuchowie w dniach 23-25 listopada 2017 r. przez KNL UP w Poznaniu, a na grudzień 2018 roku przewidziana jest kolejna w Ustroniu, organizowana przez KNL UR w Krakowie. W planach jest kontynuacja tych spotkań, a ich celem stworzenie forum, na którym młodzi badacze będą mogli dzielić się zdobytą wiedzą i doświadczeniami.

Konferencje te, chociaż są młodą inicjatywą, to świadczą o dojrzałości ruchu naukowego studentów leśnictwa. Przejawia się to przede wszystkim w wysokim poziomie merytorycznym prowadzonych badań, o czym można się przekonać po zapoznaniu z prezentowanymi tutaj artykułami. Poziom ten jest niewątpliwie wynikiem pracy wielu pokoleń studentów i pracowników – opiekunów kół i poszczególnych sekcji, co w krótkich notach poświęconych historii kół przybliżają ich obecni opiekunowie. Fakt, że aktualnie w każdym z kół funkcjonuje po kilkanaście sekcji tematycznych i działa po ponad stu studentów, którzy corocznie przedstawiają po kilkadziesiąt referatów oraz organizują szereg innych wydarzeń (edukacyjnych, promocyjnych, obchodów świąt i rocznic), oraz że na macierzystych uczelniach koła leśników należą do najaktywniejszych i najczęściej nagradzanych kół naukowych jest swoistym, niosącym radość i dumę fenomenem.

Jednak nie liczby i nagrody są tu najważniejsze. Za najcenniejszy aspekt działalności kół leśników uznać trzeba swobodny przekaz wiedzy i doświadczenia, wynikający przede wszystkim ze spontanicznej inicjatywy najbardziej zaangażowanej w studia młodzieży, a oparty na obustronnej – studentów i wykładowców – pasji i chęci poszerzania wiedzy. Praca w kołach to dla studentów okazja do poznawania warsztatu badawczego, metod analizy i interpretacji wyników, do swobodnej dyskusji nad zjawiskami przyrodniczymi, sposobami ich poznawania i opisywania. To także okazja do poznania wielu cennych pod względem przyrodniczym zakątków Polski oraz zawiązania trwałych i wzbogacających przyjaźni. To wreszcie możliwość sprawdzenia swoich zdolności: organizacyjnych (podczas przygotowywania obozów i innych wydarzeń), analitycznych i redakcyjnych (w trakcie opracowywania wyników) oraz zdobycia doświadczenia w wystąpieniach publicznych i obronie własnych wyników podczas konferencji. Warto przy tym zauważyć, że wielu, jeśli nie większość, pracowników naukowo-dydaktycznych wszystkich trzech Wydziałów Leśnych w swoich latach studenckich uczestniczyła w pracach kół. Są one, zatem także kuźnią kadr naukowych Wydziałów Leśnych, oraz innych instytucji naukowych.

Niniejszy zeszyt SiM CEPL jest owocem przedstawionej wyżej pierwszej konferencji kół naukowych leśników w Rogowie. Nie obejmuje on, co prawda, wszystkich referatów zaprezentowanych na konferencji w Rogowie w 2016 roku i nie wszystkie zamieszczone w tym zeszycie artykuły były prezentowane na tej konferencji. Jednak wszystkie opublikowane tu prace są wynikiem działalności naukowej studentów – członków kół naukowych leśników. Zgrupowane zostały one w pięć działów, chociaż faktycznie reprezentują więcej dziedzin. Obejmują zagadnienia: od biologii wybranych gatunków roślin i zwierząt, klasyfikacji gleb lub zmian zachodzących w ekosystemach; przez przyrost drzewostanów, produktywność runa bądź inwazje biologiczne; do testowania metod pomiarowych, wyceny funkcji lasów oraz upamiętniania historii leśnictwa.

Młodzi badacze przedstawiają w swoich artykułach procesy przyrodnicze i techniczne, analizują zależności ekonomiczne, prognozują zjawiska gospodarcze, postulują potrzebę doskonalenia zasad użytkowania lasu, ochrony zasobów przyrody i edukacji leśnej społeczeństwa. Ta różnorodność tematyki – zwłaszcza, że wielu studentów jest współautorami kilku różnych artykułów – wzbudza radość i nadzieję, że absolwenci naszych kół będą w przyszłości wieloaspektowo rozumieć i zarządzać powierzonymi im lasami.

Przy okazji publikacji tego zeszytu, organizatorzy pierwszej konferencji Kół Naukowych Leśników chcieliby jeszcze raz wyrazić swoje podziękowania wszystkim osobom, które przyczyniły się do urzeczywistnienia tej nowej formy współpracy między kołami, przede wszyst-

kim Jego Magnificencji Rektorowi Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego prof. dr. hab. Wiesławowi Bielawskiemu, a także panom dziekanom Wydziałów Leśnych: Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie – prof. dr. hab. Marcinowi Pietrzykowskiemu, Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu – prof. dr. hab. Piotrowi Łakomemu i Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie – prof. dr. hab. Henrykowi Żyburze oraz panu dyrektorowi generalnemu Lasów Państwowych dr. inż. Konradowi Tomaszewskiemu, za objęcie konferencji swoim patronatem. Osobne wyrazy wdzięczności przypadają wszystkim panom nadleśniczym, którzy rozumiejąc misję kół naukowych, od wielu lat wspierają ich działalność, a zwłaszcza organizację ekspedycji i obozów naukowych. Wyrazy wdzięczności należą się także pozostałym pracownikom Lasów Państwowych i parków narodowych za pomoc merytoryczną i organizacyjną udzielaną podczas badań terenowych. Redaktorom naczelnym czasopism: dwutygodnika „Las Polski” – panu Rafałowi Zubkiewiczowi i miesięcznika „Brać Łowiecka” – panu Bogdanowi Złotorzyńskiemu organizatorzy konferencji dziękują za udzielony patronat medialny.

Wszyscy studenci – autorzy zamieszczonych w tym zeszycie prac zasługują na uznanie i gratulacje za podejmowanie wyzwań badawczych oraz za wytrwałość w opracowywaniu i redagowaniu wyników, a ich opiekunowie na podziękowania za trud kierowania tymi badaniami i pomoc w przygotowaniu i poprawianiu artykułów. Członkom kół naukowych leśników przekazuję życzenia wielu kolejnych sukcesów badawczych, a czytelnikom niniejszego zeszytu interesującej lektury.

Artur Obidziński

Samodzielny Zakład Botaniki Leśnej,
Opiekun Sekcji Botaniki Leśnej Koła Naukowego Leśników
Wydział Leśny, SGGW w Warszawie
aobidzinski@wl.sggw.pl